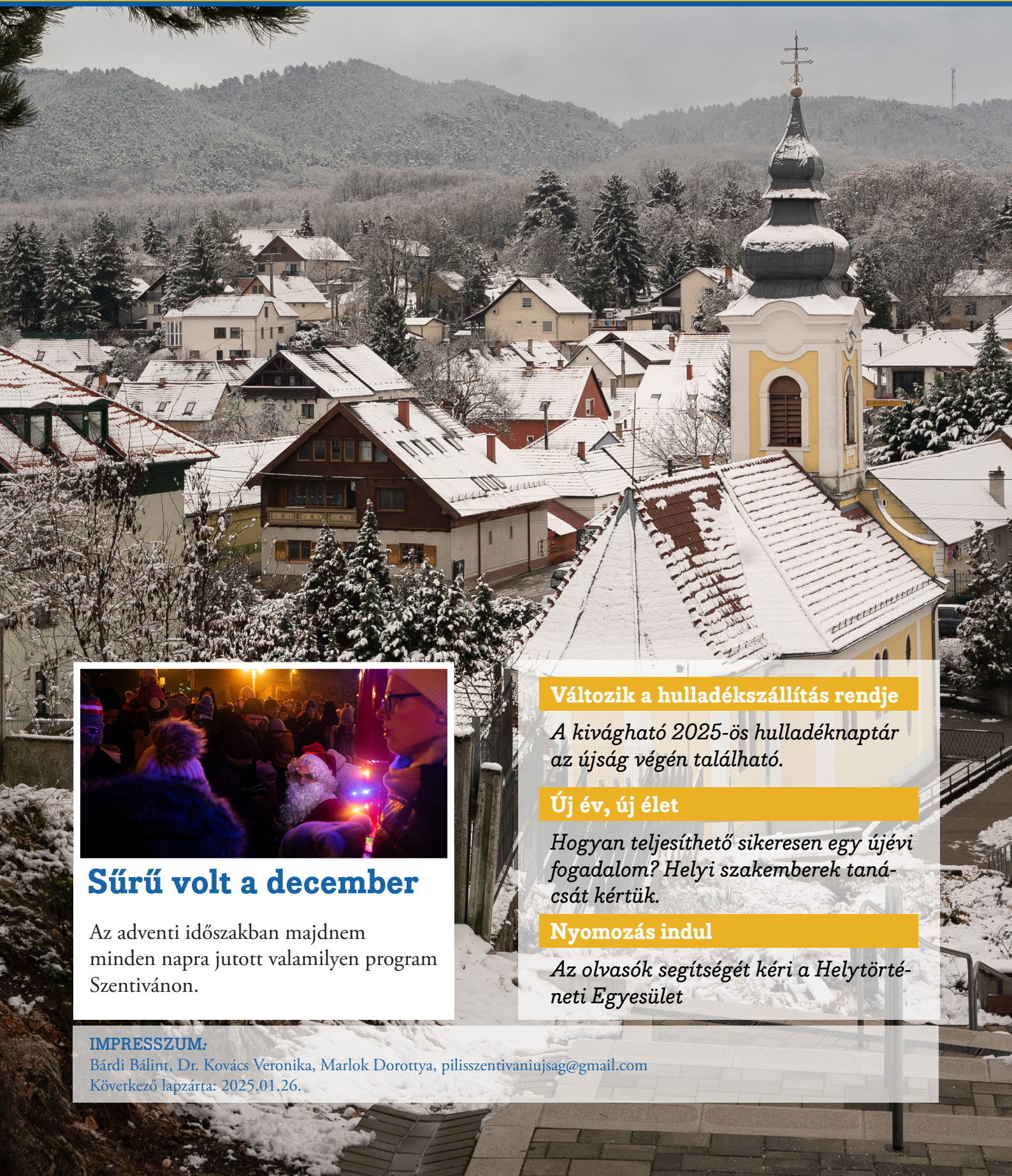

Szentiváni Újság

Sanktiwaner Zeitung

Sűrű volt a december

Az adventi időszakban majdnem minden napra jutott valamilyen program Szentivánon.

IMPRESSZUM:

Bárdi Bálint, Dr. Kovács Veronika, Marlok Dorottya, pilisszentivaniujssag@gmail.com
Következő lapzárta: 2025.01.26.

Változik a hulladékszállítás rendje

A kivágható 2025-ös hulladéknaptár az újság végén található.

Új év, új élet

Hogyan teljesíthető sikeresen egy újévi fogadalom? Helyi szakemberek tanácsát kértük.

Nyomozás indul

Az olvasók segítségét kéri a Helytörténeti Egyesület

PROGRAMAJÁNLÓ

Január 8-28.

Szentivániak is részt vehetnek a pilisvörösvári tüdőszűrésen
Nyitvatartás:
Hétfőn és szerdán 12.00-tól 17.30-ig.
Kedden, csütörtökön és pénteken 08:00-tól 13.30-ig.
A szűrővizsgálat 40 év feletti lakosoknak évente egy alkalommal ingyenes.
Helyszín: Pilisvörösvár, Fő utca 66. - Városi Díszterem

Január 9. 18:00

A jubileumi előadássorozat utolsó eseménye.
Csovcics Balázs előadása a pilisszentiváni szénbányászatról.
Helyszín: Iskola Aula

Február 13. 18:00

Kerekasztal beszélgetés a 2024-es régészeti feltárásról
Simon Bencével és Marlok Tamással
a Helytörténeti Egyesület szervezésében.
Helyszín: Generációk Háza

Megszülettek

Krammer Liana Ella 2024.07.27.
John Zsófia
Krammer Csaba

Magyar Amina 2024.09.07.
Radványi Nikolett
Magyar Máté

Sándor Nolen 2024.09.15.
Beöthy Barbara
Sándor Gábor

Kovács-Ozvald Zorka 2024.09.20.
Ozvald Zsófia
Kovács Dániel

Lantos Gellért 2024.09.27.
Locher Petra
Lantos Gergely

Varga Milán 2024.10.04.
Horváth Nikolett
Varga Patrick

Alajtner Bodza 2024.10.20.
Sík Renáta
Alajtner Tamás

Ziegler Dániel 2024.10.24.
Szórádi Szelina Viktória
Ziegler Dániel

Drávai Szelina 2024.10.31.
Patonay Carmen
Drávai Zoltán

Marlok Janka 2024.11.11.
Bauer Bianka
Marlok István

Kovács Bende 2024.11.13.
Tímár Zsófia
dr. Kovács Ákos

Sándor Berián 2024.11.21.
Tóth Adrienn
Sándor László

Gyász hírek

Oláh László (63)
2024.11.14.

Csányi Miklós (89)
2024.12.06.

Gábeli Vilmos (96)
2024.12.13.

Farkasné Kiss Etelka (72)
2024.11.24.

Nyugodjanak békében!

Jelöléseket vár az önkormányzat a Pilisszentivánért Emlékérem díjra

Az önkormányzat évente kétszer adja át a Pilisszentivánért Emlékérmeket olyan állampolgároknak, akik a helyi közösség szolgálatában kiemelkedő érdemeket szereztek. A díjazottakra a polgármester, bármely képviselő, társadalmi szervezetek, egyházak, pártok, egyesületek vezetősége tehet javaslatot. Ennek következő határideje **2025. január 15.** A jelöléseket az önkormányzat a hivatal@pilisszentivan.hu e-mail címre várja. Az Emlékérem a március 15-i községi ünnepség keretében kerül majd átadásra.

Figyeljünk a havas járdákra és a hókotrókra!

A téli időszakban fokozottan figyeljünk arra, hogy a szűk utcákban úgy parkoljunk, hogy a hókotró is elérjen. Nem szerencsés, ha az esetleg hirtelen lehullott hó mellett egy elakadt gép is akadályozza a forgalmat. Mindenkinek kötelessége az ingatlana előtti járdaszakaszt gondozni, tisztítani, ami télen főleg a hólapátolást és a síkosságmentesítést jelenti. Figyeljünk oda erre is az idősebb, bizonytalanabban járó szentivániak érdekében!

Télelőgazdálkodás

Interaktív, játékos és hóval borítva is gyönyörű - télen is vár mindenkit a Vadaspark

Az 1979 óta működő Budakeszi Vadaspark célja, hogy természetes élőhelyükön mutassa be a Magyarországon őshonos és a Kárpát-medencébe betelepült állatvilágot.

A Vadaspark Pilisszentivántól autóval félóránnyira, a Budai-hegység szívében található, Budapesthez közel, de mégis a természetben. Tökéletes helyszín a természetközeli kikapcsolódáshoz az egész családnak, akár a téli időszakban is. Akik a hideg időben is ellátogatnak a parkba, azok január 31-ig 20% kedvezményt vehetnek a jegyre (a kedvezmény más kedvezménnyel nem összevonható). A Vadaspark szokásos ismeretterjesztő programjai 2025. január 18-án kezdődnek az "Állati évnnyitó" eseménnyel.

Minden információ megtalálható a www.budakeszivadaspark.hu oldalon.

Változás a hulladékszállítás rendjében

2025. január 1-től a községben minden hulladék szállítása a pénteki napokon történik majd. A kommunális hulladékot továbbra is heti rendszerességgel szállítják majd el, a szelektív hulladékot pedig kéthetente. A lomtalanítás rendszere nem változik és az üveggyűjtő sziget is a helyén marad. A 2025-ös hulladéknaptár kivágható verziója az újság végén található.

A hulladékkal kapcsolatos feladatokat Pilisszentivánon a MOHU által kijelölt alvállalkozó intézi. A hulladékgazdálkodás állami feladat, ennek menetét az önkormányzat nem tudja befolyásolni. Bármilyen esetleges panasszal vagy észrevétellel a Vertikál Zrt. ügyfélszolgálatát érdemes felkeresni az ügyfészol-

galat@vertikalgroup.hu e-mail címen, vagy a +36 22 576 070 illetve a +36 20 391 3980 telefonszámokon.

A pilisvörösvári Fácán utcában található hulladékudvar a szentivániak is használhatják a lakcímkártyájuk és a hulladékszállítási díj befizetését igazoló dokumentum felmutatásával. A telephely hétfőtől – szombatiig 8:00 és 12:00 között illetve 12:30 és 15:30 között tart nyitva.

A hulladékudvarba az alábbiak leadása lehetséges ingyenesen:

- műanyag, papír, fém és üveg azaz újrahasznosítható szelektív hulladék, mennyiségi korlátozás nélkül
- építési és bontási hulladék, maximum

150 kg/ingatlan/év

- használt étolaj vagy zsír korlátlan mennyiségben
- használt személygépjármű gumiabroncs, 10 db/ingatlan/év
- veszélyes hulladék: ólomakkumulátor; szárazelem; motorolaj; festék, oldószer, lakk kategóriánként 5 kg/ingatlan/év; elektronikai hulladék korlátlan mennyiségben.

Az egyéb hulladékok vagy a fent nevezettől nagyobb mennyiségek leadása legközelebb az ipartelep Solymár felőli végén, a volt osztályozó területén található hulladékhasznosító- és körfeldolgozó üzemben lehetséges térítés ellenében.

ÚJ ÉV – ÚJ ÉLET?

Így változtassunk az életmódunkon

Január elején sokan teszünk fogadalmat, hogy idén jobban figyelünk magunkra, egészségesebben táplálkozunk, többet mozgunk... Aztán néhány hét múlva a legtöbbször már el is felejtik, mit ígért meg saját magának. Vajon ennek így kell történnie?

Karácsonykor egy kis lazítást, dőzsölést mindenki megérdemel, senki nem várja el, hogy számoljuk a kalóriákat, szénhidrátot. Persze vannak, akik ilyenkor is tudatosabbak, mások kevésbé. Akár-hogy is van, egy biztos, a mai hajszolt, túlpörgött világban nemcsak a súlyunk miatt fontos, hogy odafigyeljünk magunkra és az életmódunkra. Két piliszentiváni szakember, Berta Klaudia dietetikus és edző, illetve Cs. Mirk Gyöngyi tanácsadó szakpszichológus, családterapeuta segítségével nézzük, miért megy ez nehezen és mit tehetünk ellene.

Így kezdjünk neki!

Az elhatározás sokszor megvan, ám legtöbbször az erő, akarat hiányzik a tartós eredményhez.

„Az első tanácsom: ne azt fogadjuk meg, hogy elkezdjük a diétát, életmódváltást, hanem azt, hogy végig is visszük azt. Van, akinek fontos, hogy kitűzzön egy napot (pl. január elseje), másnak inkább az segít, ha a végdátumot nevezi meg (húsvétra formába lendülök). Tudatosítsuk magunkban, ezzel csak nyerhetünk – még hozzá sokkal több mindent mint néhány kiló mínusz: leginkább erőt, energiát, jó közérzetet és egészséget. Ha az elhatározás megvan, célszerű konkrét és mérhető, tartható célokat kitűzni magunknak.

Ne próbáljunk meg mindent egyszerre megváltoztatni, hanem kezdjük apró lépésenként” – tanácsolja Klaudi.

Tippek lépcsőről lépésre

1. Tudatosan

Gondoljuk át, mit és hogyan fogunk tenni azért, hogy egészségesebbek legyünk. Miután ez megvan, dicsérjük meg magunkat, hogy milyen ügyes tervet állítottunk össze.

2. Fontos a folyadék

A szervezet folyadékháztartásának feltöltése nemcsak az emésztést segíti elő, hanem energiával is ellátja a testet.

3. Egy kicsi mozgás

A januári-februári időszak a latyakos, sötét és hideg napokról szól, amikor sokszor még az ágyból sincs kedvünk kikelni. Pont ezért érdemes a napot testmozgással indítani. Ezzel nemcsak a napi mozgásadagunkat, vagy legalábbis egy részét teljesítjük, de energiával feltöltődve a kedvünk is jobb lesz. Nem kell órákat eltöltenünk a futópályán, elég egy kis torna otthon, vagy egy laza kocogós, sétálós kör a tó körül, a lényeg, hogy mozogjunk!

4. Fokozatosan!

Nem szabad drasztikusan, mindent megvonni magunktól. A hirtelen étel-

megvonástól rosszkedvünk lesz, és falási rohamok törhetnek ránk. Fokozatosan térjünk át az egészséges táplálkozásra, első körben például tudatosan iktassuk az étrendünkbe a zöldségeket és a gyümölcsöket. Kezdjük egy kiegyensúlyozott reggelivel a napot. Együnk egy-két szelet teljes kiőrlésű pirítóskenyeret tojással, avokádóval és néhány szelet paradicsommal.

Fontos, hogy magas rost- és tápanyagtartalmú ételeket válasszunk. Ha kalóriaszegény alapanyagokat választunk, és két tányér helyett csak egy tányérral szedünk, utána még akár egy szelet étcsokoládét, túró rudat is megehetünk.

Ami segít az elhatározásban

Életünkben a fordulópontok (kerek születésnap, Újév, költözés) gyakran valami minőségileg más kezdetét is jelenthetik. Lezárul egy szakasz, s úgy érezzük, lehetőségünk van valamin változtatni, „új életet” kezdeni. Ilyenkor sokunkban fellobban egy láng, ami gyakran az első kisebb kudarc, vagy nagyobb energiabefektetést igénylő helyzetben rejtélyes módon hamar kialszik.

„Előfordulhat, hogy túl nagy, a korábbi életmódunkhoz képest nagyon távoli célt tűzünk ki magunk elé: „Holnaptól nem eszem édességet.” „Holnaptól

nem dohányszom.” Az is megesik, hogy céljaink túl általánosak: „Holnaptól életmódot váltok!” Ezeket a célokat nehéz megvalósítani, rengeteg bukta-tójuk van. Ha túl szigorú szabályokat állítunk fel magunknak, könnyen lehet, hogy egy-egy alkalommal mégis csak elhajlunk, nem tudunk ellenállni a kísértésnek, vagy épp nem érzünk magunkban elég erőt fogadalmunk betartására. Fontos, hogy ilyenkor ne adjuk fel rögtön a reményt, meg tudjunk magunknak bocsátani, és bízni abban, hogy fogadalmunkat tartva legközelebb nagyobb sikerrel járunk. Ha nehezünkre is esik, tartsunk ki az elhatározásunk mellett! Egy-egy kocka csoki nem kell, hogy azonnal felrúgja

a fejünkbe vett diétánkat. Minden nap egy új esély” - tanácsolja Gyöngyi. A távoli, általánosabb célokat érdemes kisebb, könnyebben elérhető alcélokra bontani, amiket ha elérünk, az önma-gunkkal való elégedettség, sikerélmény tovább lendíthet minket az úton. Ha például az egészségesebb életmód mel-lett döntünk, kezdhethetjük egész apró dolgokkal: munkába járáskor né-hány villamosmegállót rendszeresen legyalogolhatunk, később, amikor hozzászoktunk a mozgáshoz, beiktat-hatunk egy-egy edzést a héten. Érde-mes ezekre a változtatásokra tudatosan odafigyelni, beírni a naptárba, számolni velük, hisz idő kell, hogy mindez au-tomatizálódjon.

Kell egy kis jutalom

„Szánjunk időt sikereink értékelésére! Időnként tekintsünk rá fogadalmunk-ra, és gondoljuk végig, mi az, amit könnyen meg tudtunk valósítani, s mik azok, amiken nehezen vergődünk át. Ezekre tudatosabban odafigyelve folytassuk a megvalósítást! Dicsérjük, akár jutalmazzuk is meg magunkat, amikor egy-egy alcélt sikerül elérnünk! Az öröm jutalmazó hatású, energetizá-ló” – mondja Gyöngyi.

Sokaknak segít, ha elhatározásukat másokkal is megosztják, esetleg többen, egymást támogatva dolgoznak egy mindannyiuknak fontos cél elérésében.

Kovács Veronika

Változás az Ügyfélkapu rendszerben és egyéb újdonságok

Január 16-tól az eddig megszokott, úgynevezett egyfaktoros “Ügyfélkapu” megszűnik. Választhatunk az Ügyfélkapu+ és a Digitális Állampolgárság (DÁP) között.

Vagyis 2025. január 15-ig mindenki-nek – akinek van ügyfélkapu elérése és használja is azt a mindennapokban (ide tartozik az EESZT-szolgáltatás is) át kell térnie az Ügyfélkapu+-ra vagy a DÁP-ra – figyelmeztet Lukács Ágnes, a pilisszentiváni Polgármesteri Hivatal adóügyi főtanácsosa.

Az Ügyfélkapu+ egy emelt szintű két-faktoros azonosítási szolgáltatás. A két-lépcsős azonosítás célja, hogy emelje az elektronikus azonosítás biztonsági szintjét és támogassa a biztonságta-datos felhasználók, illetve szolgáltatók igényeit.

A szolgáltatás – ügyfélkapus bejelentke-zést követően – az Ügyfélkapu felületén igényelhető az Ügyfélkapu+ igénylése

funkcióra kattintva. Ehhez szükséges egy mobil eszköz (telefon, táblagép), egy, a mobil eszközre telepített hitelesí-tő alkalmazás és Ügyfélkapu azonosítás. Sikeres szolgáltatás megrendelés esetén a továbbiakban a Központi Azonosítási Ügynököt (KAÜ) használó szolgáltatá-sokra az Ügyfélkapu+ gombra kattintva lehetséges a bejelentkezés.

Érdemes átnézni a dap.gov.hu honla-pot, ahol folyamatosan informálód-hatunk a Digitális Állampolgárság Programról és a kapcsolódó, az ál-lampolgárok igényeinek és elvárásainak megfelelően kialakított digitális kör-nyezetben nyújtott szolgáltatásokról. Ezen a honlapon megtalálható az az információ is (például), hogy a 2021.

június 23. után kiállított (korábban ak-tivált) eSzemélyi igazolvánnyal online is azonosíthatják magukat az ügyfelek a Digitális Állampolgár mobilalkal-mazásban, így a regisztrációhoz nem kell kormányablakban személyesen megjelenni.

Az ügyfelek számára 2025. január 16-tól az egyfaktoros ügyfélkapus azonosítással történő bejelentkezési mód (Ügyfélkapu gomb) csak az ugyfelkapu.gov.hu felületén lesz elérhető, kizárólag az Ügyfélkapu+ szolgáltatás igénylése céljából.

Az E-önkormányzat portálra történő bejelentkezésre január 16-tól szintén az Ügyfélkapu+ és az eAzonosítás lesz használható.

EGYÉB VÁLTOZÁSOK

Készpénzfelvétel

Havonta maximum 2 alkalommal, összesen (tehát a két alkalommal együt-tesen) legfeljebb 150 000 forintig ve-hetünk fel ingyen, költségek nélkül pénzt ATM-ből. 2025. január 1-től újdonságként a postákra is kiterjed majd ez a kedvezmény, tehát ott is fel lehet majd venni ingyen készpénzt, nem csak ATM-ben.

Emelkedik a minimálbér

Januárt elsejétől 9%-kal növekszik a minimálbér, illetve 7%-kal a garantált bérminimum. Vagyis 2025-ben bruttó 290 800 forint lesz a minimálbér. A szakmunkás minimálbérként is ismert bérminimum pedig bruttó 348 800 forint. A nettó garantált bérminimum összege 232 000 forintra emelkedik.

Munkáshitel januártól

2025-től elérhető a munkáshitel, ami egy szabad felhasználású, kamatmen-tes hitel. Legfeljebb 4 millió forintos összegben vehetik igénybe azok a 25 év alatti fiatalok, akik középiskola után nem folytatták tanulmányaikat, és így nem jogosultak diákhitelre.

Kovács Veronika

Decemberben is ülésezett a testület

A 2024-es év utolsó képviselő-testületi ülésére december 16-án került sor. Szó volt az új településrendezési tervről, a hulladékszállításról és a több karbantartási munkálatról is.

■ Új településrendezési terv készül.

A Parlament megváltoztatta a helyi építési szabályzatok és az azt tartalmazó településrendezési tervek formai követelményeit. A változtatásokat az önkormányzatoknak 2027 nyaráig kell végrehajtaniuk. A képviselő-testület egyhangúlag elfogadta a Völgyzugoly Műhely Kft. 20 000 066 Ft-os ajánlatát a terv elkészítésére.

■ Folytatódnak az árokfelújítási munkálatok.

A testület egyhangúlag bízta meg a Geoszolg Kft.-t, a vízelvezető árkok felújításával a Fenyves utca bizonyos pontjain, a buszfordulónál és a Kossuth Lajos utca egyik pontján. Ez bruttó 5,8 millió forintba kerül.

A lakótelep és a Szüret utca felé vezető lépcső és átjárása is javításra szorult. Richolm Erik, polgármester elmondta, hogy ennek felújítása a műszaki bizottsággal való egyeztetés után már meg is történt. A munkát a STRABAG Általános Építő Kft. végezte el 1,9 millió forintért.

■ Hat új lámpatest kerül a Gentharm elé.

Ezek kimaradtak, amikor a község közvilágítását korszerűsítették. Három darab lámpa kerül még

felszerelésre a Fenyves utca 54. előtt, a Ságvári és Fenyves utcát összekötő gyalogosfeljárónál és a Kucmag rétnél, illetve egy lámpa a temetőben leszerelésre, megszüntetésre kerül, mert meghibásodott és rossz helyen is van. A testület egyhangúlag fogadta el a Best-Vill. 2000 Kft. 2 millió Ft-os ajánlatát.

■ Emelkedik a Pilis TV honorárium.

A Pilis Televízió áremelési kérelmét is tárgyalta a testület és a kért emelésnél egy szerényebb összeget hagyott jóvá. Viszont az idei 300 éves jubileumi rendezvények rögzítéséért 433 ezer Ft-os kompenzációt biztosított. 2025-ben az eddigi 433 ezer forint (adómentes) helyett 483 ezer Ft+ÁFA/hó azaz bruttó 613 410 Ft-ért vállalnák a Szentivánon történekről való tájékoztatást. A Pilis Videó Kft. kérelmét és az árajánlatot a képviselő-testület egyhangúlag támogatta.

■ A testület megállapította a polgármester bérét.

Ez egy jogszabályváltozás miatt emelkedik bruttó 1 586 100 Ft-ra. Az új törvény szerint a 2000 és 5000 fő közötti lakossággal rendelkező települések vezetőinek bruttó bére a nemzetgazdasági átlagkereset összege 2,25-el szorozva. A polgármester bére 15% költségterí-

tést és két nyelvvizsgáért járó pótlékot is tartalmaz.

■ A polgármester tájékoztatta a képviselőket a hulladékszállítással kapcsolatos változásokról.

Richolm Erik elmondta, hogy a Vertikál Kft. műszaki igazgatójával találkozott, aki közölte vele, hogy 2025 januárjától, nem a Vertikál alvállalkozója a KMRH Zrt., hanem maga a Vertikál Kft. végzi a szemétszállítást Pilisszentivánon. Ennek oka, hogy a MOHU megtiltotta az alvállalkozóinak - így a Vertikálnak is -, hogy további alvállalkozóknak adják át a feladatot. 2025-től minden hulladékot a pénteki napokon szállítanak majd el. A képviselők egyetértettek abban, hogy fontos azt hangsúlyozni, hogy a hulladékszállítás állami feladat, azt az Önkormányzat vagy a testület nem tudja befolyásolni.

■ Ezek után zárt ülésen tárgyal két napirendi pontot a testület.

Az egyik az Alapítvány a Néptáncgyománnyok Ápolásáért székhelyhasználatával a másik szociális ügyekkel kapcsolatos.

Az ülés jegyzőkönyve elérhető a www.pilisszentivan.hu oldalon.

Bárdi Bálint

NACHRICHTEN DER DEUTSCHEN NATIONALITÄT NÉMET NEMZETISÉGI HÍREK

30 Jahre deutsche Selbstverwaltung in Sanktiwan

Vor 31 Jahren, am 7. Juli 1993 wurde vom Ungarischen Parlament das Gesetz über die Rechte der nationalen und ethnischen Minderheiten verabschiedet. Dadurch wurden in Ungarn 13 einheimische Minderheiten anerkannt. Das bedeutete auch für uns Sanktiwaner Deutschstämmige die Möglichkeit, unsere Kultur in die eigenen Hände zu nehmen. Am 11. Dezember 1994 hat sich die erste Körperschaft unserer Selbstverwaltung konstituiert. Seitdem haben wir ununterbrochen eine Vertretung unserer Interessen in der Gemeinde, nunmehr die achte Körperschaft. Das ist ein Grund zum Feiern uns stolz zu sein.

Am 11. Dezember 2024 kamen die jetzigen und die früheren Abgeordnete der deutschen Nationalität in unserer Begegnungsstätte zusammen, um gemeinsam die Erfolge, aber auch Misserfolge Revue passieren zu lassen. Die Ereignisse von 30 Jahren könnte man nicht einmal in 30 Stunden erzählen, geschweige denn in 2 Stunden! Deshalb haben wir anhand von nur

11 Bildern und Protokollauszügen in Form von Rätselfragen einige Erinnerungen in uns wachgerufen. Die schönsten davon waren die Einweihung der Begegnungsstätte 1996, sowie des Lehrpfads 2016, Sommerlager für Schulkinder, Ausstellungen, Koch- und Weinwettbewerbe, Sanktiwaner Hefte, Ansiedlungsjubiläen u. a. Misserfolge hat es leider auch gegeben, wenn Programme mit hochkarätigen Mitwirkenden angekündigt wurden und sie bei den Sanktiwanern kein Interesse gefunden haben... Wie auch zu diesem Treffen von den namentlich eingeladenen 21 Gästen nur 8 erschienen sind. 13 haben entschuldigt oder auch unentschuldigt gefehlt... Die Stimmung war trotzdem lustig, die positiven Erinnerungen haben uns allen klar gemacht, dass es sich gelohnt hat, für unsere Dorfgemeinschaft tätig zu sein.

Auch auf Landesebene hat das Gesetz sehr viel bewirkt. Die Regeln der Wahlen wurden allmählich präzisiert und den Bedürfnissen der Nationalitäten

angepasst, und so konnte es dazu kommen, dass wir in Person von Emmerich Ritter seit 2018 einen Vertreter im Ungarischen Parlament haben. Die starke Interessenvertretung hat viel Finanzmittel für die Nationalitäten eingebracht: Förderung von Institutionen, Kulturereignissen, Organisation, kirchlichen Einrichtungen, die alle dem Erhalt der Kultur, Sprache und Traditionen der Nationalitäten dienen. Immer mehr Kindergärten und Schulen werden von der Selbstverwaltung der deutschen Nationalität in die Trägerschaft übernommen.

An dieser Stelle spreche ich allen früheren Abgeordneten unserer deutschen Selbstverwaltung meinen aufrichtigsten Dank aus, wie auch Personen, die sehr viel für unsere traditionsbewahrenden Kulturgruppen (Chor: Franz und Piroska Neubrandt; Tanzgruppe: Henriett Rádler; Musikkapelle: Gyula Marlok und Zsolt Spanberger) und die Aufrechterhaltung der Begegnungsstätte (Ernő Gátas, Frau Wittmann) getan haben.

Maria Mirk

*Vorsitzende der Selbstverwaltung
der Deutschen Nationalität Sanktiwan*

30 évvel ezelőtt alakult meg Pilisszentivánon az első német nemzetiségi önkormányzat, amit az 1993-ban elfogadott kisebbségi törvény tett lehetővé. Ebből az alkalomból a régebbi és a jelenlegi testület tagjai december 11-én beszélgettek a három évtized tevékenységéről, eredményeiről, ill. felelevenítették annak emlékezetes eseményeit.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2024. évi pályázata

2024-ben a pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat három különböző pályázati kategóriában nyert támogatást a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül. A pályázatoknak köszönhetően a Tájház közösségi teréhez tartozó vizesblokk teljes körű felújítására 2.500.000 Ft-ot, az általános iskola alsós tanulóinak részére 35 lány és 20 fiú népviselet varratására 900.000 Ft-ot, míg az idei 300 éves jubileumi

rendezvényre felállított sátor költségeire 200.000 Ft-ot nyert önkormányzatunk.

A pályázati azonosítók:
NBER-KP-1-2024/1-000256
NKUL-KP-1-2024/4-000087
NKUL-KP-1-2024/3-000524

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki Tóth Zoltánnak, a Vasalat-Expressz Kft tulajdonosának a Tájház közösségi terében kialakított konyhahelységbe felajánlott szagelszívó berendezésért.

Német Nemzetiségi Önkormányzat

KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2024.

Traditionelles Weihnachtssingen in der Begegnungsstätte

Am 20. Dezember haben wir uns am Nachmittag – so wie vor 10-20 Jahren öfters – versammelt, um Lieder aus unserem deutschen Gebetbuch zu singen, und die Tradition des Herbergsuchens zu wiederbeleben. Glühwein, heißer Tee und hausgemachtes Weihnachtsgbäck haben fürs leibliche Wohl gesorgt, und der Raum war voll, wir mussten sogar zusätzlich Stühle aus dem Proberaum holen.

Die Adventszeit mit ihren vier deutschen Messen ist viel zu kurz, um alle unsere schönen Kirchenlieder für diese Zeit wenigstens einmal singen zu können. Es wäre schade, wenn sie in Vergessenheit gerieten. Unser Kantor, Franz Neubrandt hat immer die Lied-

nummer angegeben und den Gesang mit dem Synthesizer begleitet. Die Melodie war uns immer vertraut, nur der Text nicht immer geläufig. Man übt halt zu wenig...

Das Herbergsuchen-Lied haben wir mit der Leitung von Piroska Neubrandt gesungen, weil sie es am besten kennt, denn ihre Mutter hat es ihr noch beigebracht. Das Herbergsuchen war ein Brauch in Sanktiwan. Neun Tage vor Weihnachten ist eine kleinere Gruppe mit einer Mariastatue zu einer Familie gegangen, dort wurde gesungen und um Verbleib für die heilige Familie gebeten. Am nächsten Abend wurde die Statue weitergetragen und bei einer anderen Familie unter-

gebracht. So ging es jeden Abend bis Weihnachten.

Das Christkindllied konnten wir diesmal von einer alten Tonbandaufnahme (Frau Anna Gátas) hören, und den letzten Teil des Liedes haben bereits alle mitgesungen. Einfach vom Herzen. Bálint Metzger, der junge Harmonikspieler hat uns mit schönen Weihnachtsmelodien beschenkt. Die meisten von ihnen waren bekannt, und wir konnten sie teilweise auch mitsingen. Es ist sehr erfreulich, dass ein junger Musiker die traditionellen deutschen Weihnachtslieder kennt und sie mit Freude spielt. Herzlichen Dank dafür!

Elisabeth und Gyula Marlok

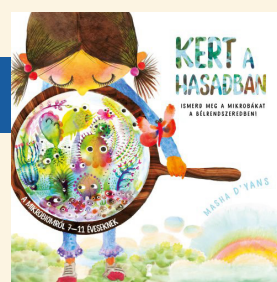

December 20-án megtelt a Tájház közösségi tere idősebb emberekkel, akik főként svábul beszélgettek egymással és Neubrandt Ferenc kántor vezetésével hagyományos karácsonyi egyházi énekeket énekeltek. A Szent Család szálláskeresését is felelevenítették, majd Metzger Bálint játszott harmonikán közkedvelt karácsonyi dallamokat. Finom forralt bor, tea és házilag készített karácsonyi sütemények mellett hamar elszállt három óra.

Könyvajánló a könyvtártól

Masha D'Yans : Kert a hasadban

Hiánypótló ismeretterjesztő könyv a 7-11 éves korosztály számára arról, hogy az egészségtudatos táplálkozás miként javíthatja közérzetünket és előzheti meg számos betegség kialakulását. Szenzációs illusztrációkkal és érthető magyarázatokkal hozza közel a gyerekekhez a pocakjukban zajló történeteket..

Elli H. Radinger : A farkasok bölcsessége

A közösség dinamikája, a társ kapcsolatok, a család és az összetartás fontossága, az idősek tisztelete, a tolerancia és a kiegyensúlyozottság, hogy csak néhány dolgot említsünk, amelyekről sokat tanulhatunk a farkasoktól. A farkas az egyedüli emlősállat, aki a beteg és a vadászatra képtelen öregeknek ugyanúgy megemészti a táplálékot, mint a kölykeinek, és ezzel folyamatosan életben tartja. Nem csak farkas rajongóknak!

Nádai Andrea, könyvtáros

A Községi Könyvtár nyitva tartása:

Hétfő: Zárva Kedd: 13 -19 Szerda: 9 -16 Csütörtök:15 -19 Péntek: 8 -12
Ezen kívül nyitva tart minden hónap első szombatján: 9 - 11

A Szentiváni Újság általános iskolásoknak szóló karácsonyi meseíró pályázatára érkezett történetek olvashatóak ezeken az oldalakon. Az újságba bekerülő meséket egy zsűri választotta ki, melynek tagjai a Szentiváni Újság szerkesztői, Kovács Veronika és Bárdi Bálint illetve a Községi Könyvtár könyvtárosa, Nádai Andrea. Nehéz dolgunk volt!

TANULSÁGOS KARÁCSONY

Egyszer volt hol nem volt, volt egyszer egy kislány, akit Lottinak hívtak. Ez a lány nagyon szeretett ajándékot kapni és mint sok gyerek leginkább csak ezért várta a karácsonyt. Egy héttel karácsony előtt Lotti gondosan megírta a kívánságlistáját a Jézuskának, feldíszítette a karácsonyfát és sütit süített anyukájával a konyhában. Mikor már minden készen állt a karácsonyra, Lotti mosolyogva gondolt arra, milyen jó lesz a karácsony. Legbelül ő is tudta, hogy csak az ajándékok miatt várja ezt az ünnepet. Mikor aztán elérkezett a szeretet ünnepe, amit annyian várunk minden évben, Lotti is kibújt az ágyából és izgatottan várva, vajon mi lehet a fa alatt, elindult a nappaliba. De a karácsonyfa alatt csak pár olyan játékot talált, ami számára nem volt megfelelő. Ott voltak a nagyszülei, akik mosolyogva ölelték át szeretett unokájukat. Tudni kell, hogy a kislány nagyszülei Amerikából utaztak Magyarországra karácsony alkalmából. Lotti örült annak, hogy láthatja a mamáját és a papáját, de ő jobban örült volna, ha a kedvenc játékait látja a fa alatt. A szülei elmagyarázták neki, hogy mivel a repülőjegy nagyon drága volt, ezért most csak ilyen ajándékokat kap, de cserébe a nagyiék itt töltik az ünnepeket. Lotti nagyon csalódott és dühös lett, ezért fogta magát és elindult a szobája felé, és becsapta maga után az ajtót. Mi az, hogy csak ilyen ajándékokat kapok karácsonyra? Hiszen ez az ajándékok ünnepe. Ez a tökéletes alkalom anyáéknak, hogy megajándékozzanak engem amiért jó gyerek vagyok. Hiszen ez a szeretet ünnepe, az a lényege ha valakit szeretünk akkor ajándékot adunk neki! Drága, szép, olyan ajándékot amit szeretne! Mondta magába egyre

idegesebben. Semmi értelme így a karácsonynak! Ha nincs ajándék, nincs karácsony sem! Mikor ezt kimondta, hirtelen egy angyal jelent meg mellette. Gyönyörű arcából csak úgy sugárzott a szeretet és a jószág. Piros ruhát viselt, és hatalmas szárnyai ragyogtak a reggeli napfényben. Hosszú vörös haját fújta a szél. Lottinak a szája is tátva maradt a csodálkozástól. Még sosem látott ilyen szépet. Mesébe illő volt. Az anyukája leszállt a lány elé, és hirtelen megszólalt: Szia Lotti! Te nem ismeresz engem, de én már nagyon is ismerlek téged. Az én nevem Gabriella. Én vagyok a karácsony angyala. Mondta olyan szép hangon mint még eddig senki más. Azért jöttem, hogy megértessem veled a karácsony valódi szépségét, ami nem az ajándék. Lotti ezt hallva megszólalt: De mi a karácsony lényege, ha nem az ajándék? Ekkor hirtelen, mint derült égből villámcsapás kihunytak az utcai lámpák és hatalmas csend lett. Mikor minden újra visszatért a rendes kerékvágásba Lotti észrevette, hogy nem otthon van. De akkor mégis hol lehet? Gabriella odament hozzá és egy nagyobb rétre mutatott. Sok ember volt ott, és mindenki táncolt. Az emberek boldogak voltak. Mindenki nevetett, énekelt, táncolt. Lotti tátott szájjal nézte a mulatságot, és ő is oda akart menni, Gabriella viszont megállította. Lotti kérdően nézett rá, mire az angyal megszólalt: Ezek az emberek a karácsonyt ünneplik – mondta nemes egyszerűséggel, hatalmas mosollyal az arcán. A kislány is nézte egy darabig, míg végül megszólalt: Mikor kapják meg az ajándékokat? Ők nem szoktak ajándékot adni egymásnak. Mondta Gabriella. Lotti ezt nem értette. De akkor miért boldogok ennyire? Tudod

Lotti, mi most az Ókorban vagyunk. Itt még nem volt elterjedt az ajándékozás karácsonykor. De hát a karácsony nem karácsony ajándék nélkül. Mikor ezt kimondta újra kialudtak a fények, megszűnt minden hang, és egy másik időben, egy másik helyen találták magukat. 1820-ban vagyunk. Észrevettél valami változást? Kérdezte Lottitól.

Igen! Ott egy karácsonyfa! De szép! És mit csinálnak az emberek? Körbeállják, és énekelnek.

Ezután jött az ajándékozás. Lotti csillogó szemekkel figyelte, hogy mit kapnak a gyerekek.

Egyszer csak meglátta, hogy egy kislány megfogja az egyik ajándékot. Egy játékbaba volt,

kukoricacsuhéból és szénából. Lotti fürkészve nézte a kislány reakcióját, aki hihetetlenül örült ennek a „babának”. Ezt én nem értem. Miért tud ennyire örülni egy kukoricacsuhénak? Az angyal kimerülten konstataulta, hogy a lány, még mindig nem érti a karácsony értelmét. Így hát egy utolsó reménytelen pillantást vetett Lottira és így szólt: Lotti, nem tudok már mást kitalálni, amivel rábreszthetlek a karácsony varázsára. De egy utolsó dolgot még mutathatok neked. Újra sötét lett és megszűnt minden hang. Aztán egy irodában találták megukat. Az ott az én apukám! Kiáltott Lotti. Szia apa! Kiabálta, de nem érkezett válasz. Apukája nem hallotta őt. Teljes erőbedobással a munkájával volt elfoglalva. Ezernyi lap volt az asztalán, amik tele voltak elvégzendő feladatokkal. Lotti megakart várni apukáját, de ő még este is csak dolgozott és dolgozott. Miért dolgozik ennyit az apukám? Kérdezte

a kislány Gabriellától. Azért dolgozik ennyit, hogy legyen elég pénze ahhoz, hogy megadhasson nektek mindent. Mondta az angyal. Az ajándékokat is? Igen, azokat is. Gyere, mutatok még valamit. Azzal újra varázsolni kezdett, és egy új munkahelyen kötöttek ki. De ez nem is munkahely volt. Hanem egy otthon. Lottiék otthona. Ahol Lotti anyukája szorgoskodott. Főzött, mosott, takarított és ajándékot csomagolt. Készült a karácsonyra. Akkor már este volt. Lotti ilyenkor már aludni szokott. Látnod Lotti - szölt az angyal - a szüleid nagyon sokat dolgoznak, hogy neked mindened meglegyen. Az, hogy nem kaptad meg azt az ajándékot, amit szeretttől volna nem azt jelenti, hogy a szüleid nem tettek meg mindent

azért, hogy tökéletes karácsonyotok legyen. De ha jobban megnézted volna lakást, akkor látnád volna, hogy milyen szépen feldíszítették vagy milyen finom süteményeket sütött neked anyukád egész este. Látnod Lotti – szölt mosolygósan Gabriella –, a karácsony nem csak az ajándékokról szö, hanem még sok másról is. Például a vidám beszélgetésekröl a családdal, vagy a ház feldíszítéséről, a süteményevésről. De főként a szeretetröl. Mert anyukád és apukád azért csinálta ezt a sok mindent, mert szeretnek és azt akarják, hogy boldog karácsonyod legyen! Már értem – kiáltotta a kislány. A karácsony nem az ajándékokról szö, hanem a szeretetröl! Mikor ezt kimondta újra otthon találta magát. A szobájában volt. De nem

volt ott vele az angyal. Halkan így szölt: Köszönöm, hogy ráébresztettél a karácsony valódi lényegére. Aztán rohanni kezdett a nappaliba, ahol a családja volt. Odaszaladt hozzájuk és megölelte őket. Köszönök mindent! Mondta és beleharapott a mézeskalácsba. Kibontotta az ajándékait amik bár nem azok voltak, amiket szeretett volna, de mindegyiknek nagyon örült. Így ért hát véget Lotti karácsonya. És a szíve mélyén ő is tudta, hogy a legnagyobb ajándékot Gabriellától kapta. Egy életre szöló élményt és egy leckét, miszerint: A karácsony nem az ajándék, hanem a szeretet ünnepe!

Vendl Szonja Sára, 6.b.

A CSODÁLATOS KARÁCSONY

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis család. Ebben a kis családban élt: anya, apa, Dani és Petra. Petra 13 éves volt és Dani pedig 5. Petra ahogy nött úgy nem annyira hitt már a karácsonyi szellemben, de annál inkább szeretett a Mikulásnak segíteni mert nagyon nagy örömmel töltötte el a szívét, ha látta a kislányokat és a kisfiúkat örülni a karácsonyi ajándékaiknak. Egyszer amikor Petra épp a Mikulásnak segített a Mikulás megkérdezte tőle, hogy ő mit szeretne karácsonyra. Petra csak annyit felelt, hogy: - Nekem kedves Mikulás elég annyi, ha az öcsémet boldognak látom.- A Mikulás erre nagyot mosolygott és bement Mikulásnéhoz. A feleségének pedig ennyit mondott: - Szerelmem, egy nőt mi tesz igazán boldoggá?

- Miért? - kérdi Mikulásné.

- Azért, mert Petra csak azt kívánja, hogy az öccse boldog legyen.

- Ó! Ez igazán kedves tőle. De ha ennyire meg akarod tudni, hogy mit szeret Petra kérdezd meg a manókat! Ő velük sokat szokott beszélgetni.

Így hát Mikulás elhívta a manókat beszélgetni és megkérdezte tőlük, hogy Petra mit szeret. A manók erre azt felelték, hogy Petra nagyon szereti a családját, illetve a rózsaszín dolgokat. És majdnem elfelejtették mondani, hogy imádja a gyertyákat. Mikulás

így már jutott valamire. Azon az estén eltűnődött, hogy megkéri a manókat, hogy készítsenek egy rózsaszín gyertyát, aminek epres illata van, ha meggyújtják. Másnap a Mikulás ezt el is mondta a manóknak és ők már ihaj-csuhaj el is készítették. Mikulás és Mikulásné nagyon megörültek, hogy az egyik legkedvesebb segítőjüket megajándékozhatják, ami tökéletes lehet Petra számára. Elérkezett a karácsony és a kis család már rég aludt. S mikor a Mikulás kirakta Petra ajándékát is, hagyott egy üzenetet számára, amiben ez állt:

Nagyon köszönjük a segítségedet Petra! Nagyon jó szíved van és nálunk is mindenki szeret! Jövöre találkozunk! Üdv: Mikulás

Mikor Petra és a családja reggel felkelt kimentek, hogy megnézzék az ajándékokat. Dani nyitotta ki elsőnek az ajándékát, ő egy Thomasos pályát kapott, amiben benne volt egy elemmel működő gözös is. Dani nagyon boldog volt, ugrándozott örömeiben. Petrának megmelengette a szívét. Azután apa nyitotta ki az ajándékát ő pedig egy karórát kapott. Azután anya jött, aki egy fürdőbomba csomagot kapott és azoknak az illata betöltötte az egész nappalit. Édeskés bogyó illat volt az egész nappaliban. Végül Petra következ-

zett. Még mielőtt kibontotta volna az ajándékát elolvasta az üzenetet. Nagyot mosolygott mire Dani is kíváncsi lett, odament Petrához és megkérdezte:

- Min mosolyogsz ennyire? Az ma radjon az én titkom - válaszolta Petra és Dani megértően visszament, hogy apával tovább építse az pályát. Mikor Petra kinyitotta a masnis csomagot meglátta a gyertyát. Anya megkérdezte, hogy ő mit kapott mire Petra nagyon boldogan azt felelte: - Egy gyertyát, ami rózsaszín és epres illata van.

Mikor eljött az idő az alváshoz és Petra épp olvasott, egy halk kopogást hallott a szoba ajtaján. - Gyere! - szölt oda Petra és kinyílt az ajtó. Ott állt anya. - Jól vagy anya? - Kérdezte rémülten, mivel anya könnyes szemmel jött be. - Persze kincsem! Most tudtam meg, hogy lesz még egy testvéretek!

- Micsoda? - kiáltotta Petra - Ez nagyon szuper!

Nem sokkal később jött Dani is boldogan, végül apa.

Így már a kiscsaládból nagycsalád lett, Petra halkan köszönetet mondott, hogy mindenki így örül ennek a nagy hírnek és boldogan várták az új jövevény érkezését.

Ha nem hiszitek járjatok utána!

Divéki Veronika, 7.b.

TÜZOLTÓ TÉLAPÓ

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy olyan hely, ahol a Tűzoltó Télapó élt a segédeivel. Velük dolgozott még néha a krampusz is, akivel nem voltak jó barátságban korábban. Ennek az volt az oka, hogy egyszer elment a Tűzoltó Télapó a többi Télapóval egy ünnepségre, és útközben elrejtőzött a krampusz az egyik Télapó puttonyában. Amíg a szánkóparkolóban várakoztak a járművek, addig a krampusz megbabrált a Tűzoltó Télapó szánját, így az összejövétel után nem tudott útnak indulni és még meg kellett javítania a szánkót. Amikor végre elindultak a szarvasokkal hazafelé, belekerültek egy hóviharba és nekiütköztek egy fának. A Rudolf nevű rénszarvas volt legelől, és megsebesült a jobb első patája is. Kihez forduljon most a Télapó? De mivel ő tűzoltó kiképzést is kapott, eszébe jutott, hogy rádión keresztül is kérhet

segítséget, így gyorsan szólt a segédeknek, hogy bajba került, jöjjenek érte. Amíg várakozott, addig tüzet gyújtott a szán szétesett darabjaiból, így a rénszarvasaival együtt megmelegedhetett. Hamarosan megjött a felmentősereg, és miután eloltották a tüzet, nemsokára mind otthon hazakerültek épségben. A Télapó beírta a keresőradarjába, hogy hol található a krampusz és magához hívatta. Hogy a krampusz jóvá tehesse a rosszaságát, meg kellett tisztítania a szánt és bekötözni Rudolf fájós lábát. Mire végzett a feladattal, megbánta rossz cselekedetét és felajánlotta segítő szolgálatát a Télapónak. Azóta a krampusz gyűjti a jelzőtüzeket az égen, hogy mindig biztonságos legyen az útja, akármerre is jár.

Ennyi volt, mese volt, ha jó volt, ha nem volt.

Bádon Aliz 2.a.

A KARÁCSONYI KISKUTYA

Élt Londonban egy házaspár, aki rajongott a szőrmékért. Szörny Ella és a férje, Szörny Úr. Legutóbb dalmata-szőrmeüzemet akartak indítani, most azonban a kölyök labradorok bundája keltette fel a figyelmüket.

Szörny Ella tehát felkerekedett és be is szerzett ötvenet a fajtából. Ezúttal arra is ügyelt, hogy tisztességes üzletet kössön. A kiskutyák szülei már hozzászoktak, hogy mindig elválasztják tőlük a kölykeiket.

Szörny Ella, kegyetlen módon, egy terembe zárta a kölyköket, hogy ne szökhessenek meg. (A biztonság kedvéért le is lakatolta az ajtót.) A kiskutyák halálra voltak rémülve. Nem tudták, hova kerültek. Félve aludtak el. Másnap, reggeli közben elhatározták, hogy megszöknek. Már csak az volt a kérdés, hogyan. Bodza, a talpraesett kutyalány, fondorlatos tervet eszelt ki. A szökést a vacsora idejére tervezte.

Amint elérkezett az esti étkezés ideje, az ajtó közelébe férkőztek. Ahogy kinyílt, kislisszoltak. Nagy pelyhekben hullott a hó, ami segítette a kis, zsemle színű

kutyák elrejtőzését. Egyedül Bodza, a sötétbarna kölyök keveredett el. A kiskutyák sorsa jóra fordult, befogadták őket egy kutyaotthonba. Kivéve azt az egyet, aki eltévedt.

A sötét sikátorok kongtak az ürességtől. Bodza reménykedett, hogy valaki rátalál és befogadja. Érezte, hogy valami jónak kell ma történnie. Egyszer csak valami fényeset vett észre az égen. Egy angyal jelent meg, de Bodza még nem ismerte az angyalokat. Kíváncsian szaglászta körbe nedves kis orrával. Az angyal gyengéden beszélni kezdett hozzá.

- Szegény kiskutya, eltévedtél?

Bodza vakkantva válaszolt. Az angyal rájött, hogy a kölyöknek nincs otthona.

- Gyere csak velem! Biztosan megtaláljuk azt a gyereket, akinek örömet fogsz okozni!

Bodzának felcsillant a szeme!

- Lesz gazdám? - ujjongott magában, miközben vidáman csóválta a farkát. Az angyal csendre intette.

- Gyere velem, kiskutyus! - szólt hozzá, majd felkapta a kölyköt, csettintett

egyed és már bent is termett egy közeli ház nappalijában. Bodzának csodálkozásra sem maradt ideje. Máris azon kapta magát, hogy egy dobozban ül. Remélte, hogy nem került ismét rossz helyre.

Eközben az emeleten lakó kislány arra ébredt, hogy megszomjazott. Csendesen lesurrant a konyhába. Útközben elhaladt a szépen feldíszített karácsonyfa mellett. Halk nyüzgést hallott. Kíváncsian leste be a legnagyobb dobozba. Nagy meglepetésére egy kiskutya ugrott ki belőle.

- Te vagy a legszebb karácsonyi ajándék! - kiáltott fel.

Ezután még sok kalandot éltek át közösen a kutyussal, Bodzával.

Varga Liza 4. b.

Egy szentiváni mesterember, aki a vadászokra alakítja a puskájukat

Telek Csabának nincs honlapja, nincs villogó cégér a műhelye előtt, ha rákeresünk az interneten alig találunk róla valamit, mégis sok magyar vadász ismeri a nevét és 100-150 fegyver fordul meg a műhelyében évente.

Kezdjük a legelején. Magyarországon kétféle vadász van: a hivatásos vadászok foglalkoznak a vadgazdálkodással, a sportvadászok pedig hobbiból vadásznak a hivatásosok és a hatóságok felügyelete mellett. Ők összesen 60-70 ezren vannak az országban.

Csaba, vadászpuskaművesként nekik készít fegyvereket, pontosabban ezek a részeit, a puskatusokat. „A cső lő, a tusa talál”, tartja a vadász mondás. Egy pontos lövéshez a vadászoknak a saját alkatukra szabott puskára van szükségük. Tehát, ha vesznek egy puskát, ami frissen érkezett a fegyvergyárból, azzal nagy valószínűséggel nem fognak tudni pontosan lőni. „Úgy vannak elkészítve, hogy mindenkinek jó, de senkinek sem az igazi”, magyarázza a mester. Ilyenkor a vadászok felkereshetik valamelyik vadászpuskaművest, aki rájuk szabja a tusát.

Elő is került két éppen készülő puská a fegyverszekrényből, az egyik már félkész, a másiknak hamarosan áll neki Csaba. Óriási a különbség, a kézműves tus izgalmas rajzolatú, világos és mély-

barna foltok üldözik rajta egymást. Csaba kizárólag diófával dolgozik, a sarokban sorakoznak a még feldolgozatlan tömbök.

Körülbelül 2-3 hónapot kell várni egy „Telek-tusra” és egy tus nagyjából két hét alatt készül el. Csaba készített már puskát több szentiváнинak is, a legtávolabbi ügyfele egy Kanadában élő magyar vadász.

*Egy pontos lövéshez
a vadászoknak a saját
alkatukra szabott puskára
van szükségük.*

Csaba még egy puskát vesz elő, ezt egy zöld filccel borított kis asztalra teszi óvatosan – erre a darabra a legbüszkébb. Ez egy kis kaliberű sörétes puska, ami édesapja, Telek

Péter első puskája volt. „Erre én készítettem a tusát, mert már én használtam és nagyon szeretném, hogy ezt majd a fiam örökölje, ugyanúgy, mint ahogy én örököltem az Édesapámtól.”

Telek Péter hivatásos vadászként dolgozott, négy gyermeket nevelt, keresetkiegészítésként kezdett el foglalkozni puskatusok készítésével. Ő volt Csaba mestere, az ő műhelyében kezdett el tanulni, majd dolgozni az autóipar

és a gyógyszergyártás felé tett kitérő után. „Apám mellett tanultam meg a puskatuskészítés folyamatát, valamint mellette tanultam meg a szakma iránti alázatot, a precizításra való folytonos törekvést” - mondja.

Ma már nem csak a családban tanulható a vadászpuska műves szakma, a fiatalok jelentkezhetnek a csongrádi Diana Fegyvertechnikai Technikum fegyverműszerész technikus felsőfokú szakképzésre, ahol Csaba is tanított éveken keresztül, valamint jelentős szerepe volt a szakma mesterképzésének újraindításában.

„Ez egy olyan szakma, amire nem tudom, hogy érdemes-e a fiamat megtanítanom”, Csaba szerint a vadászat népszerűsége egyre csökken, lehet,

hogy a jövőben nem lesz már kereslet egyedi puskatusokra. Szerinte sokan azért nem kedvelik ezt a sportot, mert nem tudják, hogy eredetileg a vadászat célja a hús megszerzése mellett, az erdőben élő növények, állatok és gazdálkodó emberek egyensúlyának megteremtése.

„Én a hagyományos, régimódi vadászat híve vagyok. Ezt tanultam, ebbe születtem, ebben nőttem fel. Nekem ez a legtermészetesebb dolgok egyike. Nem különböző technikákkal, infrakamerával vadászom, nem 600 méterről szeretnék löni, hanem 50 méteren belül, ha lehet. Én járom az erdőt, nem felülök valahova egy lesre, hanem cserkelek, keresem a vadat és megadom neki az esélyt arra, hogy ő előbb vegyen észre engem, mint én őt.”

Bárdi Bálint

ÉDEL
TRANSPORT KFT.

06 20 620 7034 —
INFO@EDELTRANSPORT.HU —

ÖMLESZTETT ANYAGOK KISZÁLLÍTÁSA

1- 24 M³

— SÓDER — FÖLD — HOMOK — KAVICS — ZÚZOTT KŐ — MURVA —

GÉPI FÖLDMUNKA

— TERÜLET ELŐKÉSZÍTÉS
— PINCETÖMB KIEMELÉS
— TÜKÖR KÉSZÍTÉSE
— TEREPRENDEZÉS
— CSATORNA ÁSÁS
— ÉPÜLETBONTÁS
— ALAPÁSÁS

Majdnem minden napra jutott program decemberben

December 24-ig volt megtekinthető a Világító adventi kalendárium: minden nap más ház(ak) kidíszített ablaka világított, a jelentkezők között előzetesen kiosztott, titkos sorsszámok alapján. Végül Szenteste egyszerre világított az összes ablak. Idén 59 ablak volt kivilágítva és a szervezők (Marlokné Somogyi Ildikó és Szulimán-Koczó Dóra) 150 pecsételő füzetet osztottak ki az ablak-keresőknek.

December 4-én, Borbála napon a Helytörténeti Egyesület és Szent Borbála Cserkészcsapat díszítette fel a bányászházat, illetve a cserkészotthonat. A bányászházban aznap nyílt napot is rendeztek, mindenki megnézhet a múzeumot a bányával együtt. A gyerekek édességet, a felnőttek Marlokné Somogyi Ildikó által adományozott Szent-Borbála képet kaptak. A gyönyörűen díszített ablak mellett karácsonyi zenékkal és vetítéssel is készültek az egyesület tagjai. Az udvaron pedig kaláccsal, forralt borral és forró teával várták a látogatókat. A cserkészotthonban szintén vendégül látták az ablakkeresőket.

December 5-én az óvoda dolgozói egy kedves mesével készültek kicsiknek és nagyoknak. A résztvevőkhöz aztán megérkezett a Mikulás, aki édességet is hozott a zsákjában.

De a Mikulás azokhoz is ellátogatott, akik nem mentek ki az erdőbe: a Tűzoltó Egyesület ugyanis egész délután, este járta az utcákat - a Mikulással - és több, mint 200 csomagot osztott ki, az Egyesület jóvoltából a gyerekeknek.

December 7-én, szombaton Nádai Andrea a Községi Könyvtárba várta azokat a gyerekeket, akik kíváncsiak voltak arra, hogy készül a karácsonyra Bogyo és Babóca. A diavetítés nagy élmény volt a kicsiknek.

Fotó: Nádai Andrea

December hetedike igen mozgalmas volt Szentivánon: Az egykor a faluban dolgozó bányászokról emlékezett meg az önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a pilisi bányászok képviselői és a szentiváni civil szervezetek a Bányász Emlékműnél. A délutáni adventi vásárt és Mikulásnapot az Önkormányzat, a Naturella Alapítvány és a Pilisilen Nagycsaládos Egyesület szervezte a Gentherm és a Tűzoltó Egyesület támogatásával. Volt zsíroskenyér, forró italok, kisvonat, kézműves foglalkozás és vásár. Végül pedig a tűzoltók autóján befutott a Mikulás.

December 8-án, vasárnap este a Pilisszentiváni Vegyeskórus hagyományos adventi koncertjét hallgathattuk meg az iskola aulájában. Közreműködött a piliscsabai Novi Cantores kórus, a pilisvörösvári Streichkapelle és egy környékbeli zenészekből álló zenekar.

December 12-én Gátas Erzsébet tartott előadást a régi Szentiván kulturális életéről a 300 éves jubileumi előadásorozat részeként. Kiderült, hogy Szentivánon, már az 1800-as évek vége óta nagyon aktív civil élet folyik, rengeteg kulturális és hagyományőrző szervezet működött hosszabb-rövidebb ideig. A helyiek által előadott színdarabok sem ma jöttek divatba, ezeknek nagy hagyománya volt, a legidősebbek még emlékeznek pár előadásra a 20. század elejéről.

Fotó: Varga Barnabás

Fotó: Marlokné Somogyi Ildikó

December 24-én, szenteste a hittanosok adták elő Jézus születésének történetét a templomban, majd az ifjúsági pásztorjátékot láthattuk a Kálváriánál. Az éjféli mise után a cserkészek forraltborral kínálták az ünneplőket.

AZ OLVASÓK SEGÍTSÉGÉT KÉRI A HELYTÖRTÉNETI EGYESÜLET

A Helytörténeti Egyesület egy közös nyomozásra hív meg titeket!

Arra vállalkozunk, hogy a még látható épített örökségeinket leltárba vesszük és összegyűjtünk róluk minden ismeretet. A ránk hagyott értékekről az eddigi kutatások már sok mindent kiderítettek, de továbbra is vannak nyitott kérdések, amikre eddig nem találtunk válaszokat.

Úgy gondoltuk cikksorozatot indítunk, amiben megkérdezzük titeket, akik itt éltek.

Pilisszentivánon jelenleg 10 olyan képkő van, amik mellett többször is elhaladunk naponta. Most ezekre összpontosítunk. A Szentiváni Újság hasábjain minden hónapban másik képkőre fókuszálunk, bemutatva róla mindent, amit eddig kiderítettünk. Az ezzel kapcsolatos fehér, vagy homályos foltokról titeket szeretnénk megkérdezni!

A sorszámozást a falu keleti végétől kezdjük. Minden képkőhöz fűzünk több vagy kevesebb konkrét kérdést, amikhez köszönettel fogadunk minden választ, észrevételt, pontosítást!

1. Képkő - Bildstock

A Jóreménység úton, az orvosi rendelő mellett, déli irányba, mintegy 10 m-re állt egykor a Szent Borbála kápolna. Ennek emlékét idézi ez a képkő – emlékoszlop.

A falu Solymár felé eső végében az 1890-es évek végén, az 1900-as évek elején épült a bányászok elszállásolására szolgáló kolónia. Az 1905-ben épült kápolna a lakótelep szélén, a bánya felé vezető út bal oldalán állt. 33 év múlva az akkor élő szemtanúk beszámolója alapján egy aláművelés miatt a kápolna megrogyott és összedőlt.

2010-ben került a felszínre az egykori kápolna alapja. Szöllősi Angéla néni ekkor értesítette Ziegler Ágotát a Helytörténeti Egyesület vezetőjét, hogy láthatóvá lett a kápolna alapja, és ha nem történik valami, hamarosan a markoló el is tűnteti a nyomokat. Ekkor vette kezébe az Egyesület a folytatást. Voltak, akik az újjáépítésben gondolkodtak, (a helyi cserkészek is, akik már ré-

gebben szerették volna újraépíteni az egykori kápolnát, makettjét lego játék építőkövekből már évekkel korábban el is készítették) és voltak, akik emlékhelyet hoztak volna létre a közelben. Végül ez utóbbi elképzelés valósult meg. Ennek két eleme a kápolna alapjának láthatóvá tétele, és egy képoszlop állítása. A képkő tervét Balogh Zoltán, építészmérnök, a Helytörténeti Egyesület egyik alapító tagja készítette. Az építést Rádler György kőműves mester, korabeli téglákból, (az önkormányzat udvarán álló Tűzoltószertár bontott anyagából) anyagköltségért végezte, a szervezést szintén az Egyesület tagja, Kovács Zoltán intézte. A képkő fülkéjének elejére Szent Borbála alakja került, amit Pittner Ágnes ingyen festett, a másik oldalra az egykori kápolna képe került, amit márványba gravírozott az Egyesület. A Borbála emlékoszlopot és emlékhelyet 2011.06.26-án Kertész Péter plébános szentelte fel a szentiván-

napi felvonulás keretében.

A közelben álló kétoldalas információs táblát szintén az Egyesület készítette. 2016-ban a Német Nemzetiségi Önkormányzat a nemzetiségi tanösvény kiinduló pontjának választotta az emlékhely környékét, és anyagilag is finanszírozta ennek megvalósulását. Ekkor született meg Soós Balázs munkája, a képkövet övező kovácsolt vasrács, ahogy a Janusch Zsolt munkája nyomán pedig az egykori bányászokat szállító vasúti szerelvény, a „népes”, és a mellette található asztal, gravírozott térképpel, továbbá a nemzetiségi információs tábla is.

Mivel ez a legfiatalabb képkő és szinte a szemünk előtt készült, így nem sok kérdésünk van. Ám aki a fentieket pontosítani vagy korrigálni tudja, bátran jelezze!

Van-e valakinek régi képe a közeli kolóniáról, ill. a Borbála kápolnáról?

A válaszokat, fotókat az alábbi személyek várják az itt jelzett elérhetőségek valamelyikén:

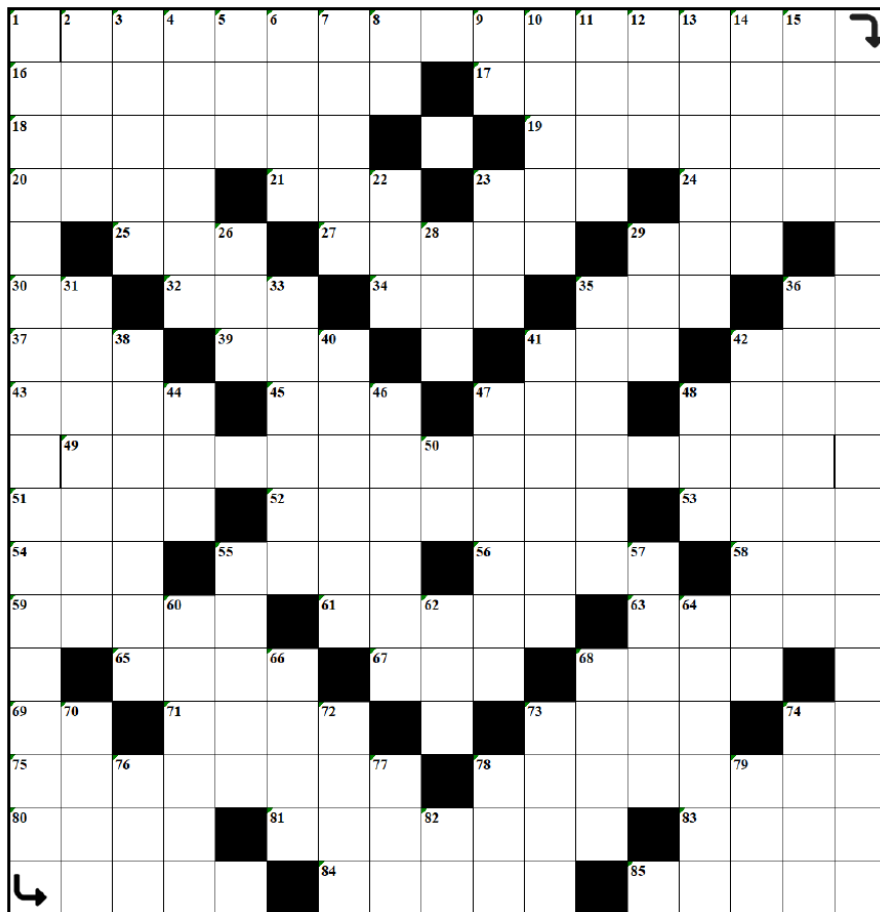
Ziegler Ágota
Tel.: 0630/580-41-99
E-mail: ziegleragi@gmail.com

Sági Balázs
Tel.: 06-30/590-10-66,
E-mail: s.balazs86@gmail.com

Marlok Tamás
Tel.: 06-20/519-86-88,
E-mail: fogadd@gmail.com

HELYBEN KÉSZÜLT KERESZTREJTVÉNY

A rejtvényt Korponay-Szabó Péter készítette a Szentiváni Újság olvasóinak. Péter végzettsége szerint angol és latin tanár, a szentiváni gitáros énekkart vezetője és emellett jut még ideje keresztrejtvények készítésére is. Minden rejtvénye "kézműves", azaz gépek vagy mesterséges intelligencia segítségével készül.

VÍZSZINTES: 2. A megfejtés első része. 16. Pápai fogság jelzője. 17. Orosz hadvezér, az újkor egyik legnagyobb stratégája. 18. Farmon, vagy falusi földbirtokon élő. 19. Ajaksíppal rendelkező fúvós hangszer. 20. Arab állam, korábbi neve Perzsia. 21. Talajforgató eszköz. 23. A fog húsa. 24. Egyenletesen ideoda mozog. 25. Felhasított földdarab. 27. Darált. 29. Nyakmelegítő. 30. Kettős betű. 32. Az ég színe. 34. Skandináv váltópénz. 35. All you can ... (Étteremtípus). 36. Betéti társaság. 37. A hajó része. 39. Bajor település. 41. Princípium. 42. ... de Janeiro. 43. Az a másik. 45. L.E.C. 47. A férfi sorsa... (Jókai). 48. Katona József bánja. 49. A megfejtés harmadik része. 51. Durva vászonból készített tartó. 52. Mexikóból származó apró kutyafajta. 53. Német úr! 54. A jód és a szkandium vegyjele. 55. Nadrág

része. 56. Talált. 58. A folyó két oldalát összekötő építmény. 59. Fővárosi sportklub. 61. Tengeri rabló. 63. Község Győr-Moson-Sopron vármegyében. 65. Fut, szalad. 67. Vuk apja. 68. Magasabb helyre mozdít. 69. ... Sheeran, angol énekes. 71. Hunor és Magor anyja. 73. ... Kornél; feleségével együtt az Édes Anna c. regény szereplői. 74. Határozói igenév végződése. 75. Lerészegítés. 78. Genézis. 80. Balti nép. 81. Kelet, keleti, spanyol kifejezéssel. 83. Peer Gynt anyja. 84. Filmvágás. 85. Dámák.

FÜGGŐLEGES: 1. A megfejtés második része. 2. Lehullott, száraz lomb. 3. Romlott erkölcsű ember (székely kif.). 4. Beszervezett személy. 5. A nitrogén és a nátrium vegyjele. 6. Orr, angolul. 7. Vörösmarty Mihály által alkotott női nevünk. 8. A kör kerületének és átmérőjének hányadosa. 9. Einsteinium. 10. 2023-ban az országos judo bajnokságon bronzérmert szerzett sportolónk (Attila). 11. ...-kehely; a világ egyik legdíszesebb gótikus kelyhe. 12. ... Gardner; amerikai színésznő. 13. Határt kijelölő építmény vagy fogalom. 14. Az egyik arkangyal. 15. 60-as évekbeli amerikai rockegyüttes (GONN). 22. Fizikai fogalom. 23. ...-de-France. 26. Zselé. 28. Kutya nyakán lóg. 29. Maró folyadék. 31. Volt magyar belügyminiszter (Adolf). 33. Édes, sült tésztaféle. 35. A ház homlokzatát alkotó épületrész. 36. Kettes alapú. 38. Község Pápától északra. 40. Hegység, legmagasabb csúcsa a Zengő. 41. Ragasztóval összefog. 42. Tüdőből levegőt a felületére fúj. 44. Zsidó eredetű angol férfinév. 46. Zömök, hosszúszerű cseréppipa. 47. Fő jellemzőiben hasonló. 48. Bárium és hidrogén vegyjele. 50. Original Version. 55. Község Bács-Kiskun vármegyében. 57. London folyója. 60. Skandináv női név. 62. Házikó. 64. Olimpiai bajnok és BL-győztes brazil labdarúgó. 66. Zeus kedvese. 68. Írország a lakói nyelvén. 70. ... Purple (angol rockegyüttes). 72. Mézillatú virágot termő fa. 73. Vásárolt. 74. Kézműves szerszám. 76. E helyen. 77. Az egyik szögfüggvény rövidítése. 78. Közepes hatóerejű robbanóanyag. 79. Tudomány. 82. Német tojás!

A rejtvényt készítette: Korponay-Szabó Péter

HULLADÉKNAPTÁR 2025																														
Január					Február					Március					Április					Május					Június					
1. Sze					1. Szo					1. Szo					1. K					1. Cs					1. V					
2. Cs					2. V					2. V					2. Sze					2. P	Komm.	Szel.			2. H					
3. P	Komm.				3. H					3. H					3. Cs					3. Szo					3. K					
4. Szo					4. K					4. K					4. P	Komm.	Szel.			4. V					4. Sze					
5. V					5. Sze					5. Sze					5. Szo					5. H					5. Cs					
6. H					6. Cs					6. Cs					6. V					6. K					6. P	Komm.				
7. K					7. P	Komm.	Szel.			7. P	Komm.	Szel.			7. H					7. Sze					7. Szo					
8. Sze					8. Szo					8. Szo					8. K					8. Cs					8. V					
9. Cs					9. V					9. V					9. Sze					9. P	Komm.				9. H					
10. P	Komm.	Szel.	Fenyő		10. H					10. H					10. Cs					10. Szo					10. K					
11. Szo					11. K					11. K					11. P	Komm.				11. V					11. Sze					
12. V					12. Sze					12. Sze					12. Szo					12. H					12. Cs					
13. H					13. Cs					13. Cs					13. V					13. K					13. P	Komm.	Szel.	Zöld		
14. K					14. P	Komm.				14. P	Komm.				14. H					14. Sze					14. Szo					
15. Sze					15. Szo					15. Szo					15. K					15. Cs					15. V					
16. Cs					16. V					16. V					16. Sze					16. P	Komm.	Szel.	Zöld		16. H					
17. P	Komm.				17. H					17. H					17. Cs					17. Szo					17. K					
18. Szo					18. K					18. K					18. P	Komm.	Szel.	Zöld		18. V					18. Sze					
19. V					19. Sze					19. Sze					19. Szo					19. H					19. Cs					
20. H					20. Cs					20. Cs					20. V					20. K					20. P	Komm.				
21. K					21. P	Komm.	Szel.			21. P	Komm.	Szel.			21. H					21. Sze					21. Szo					
22. Sze					22. Szo					22. Szo					22. K					22. Cs					22. V					
23. Cs					23. V					23. V					23. Sze					23. P	Komm.				23. H					
24. P	Komm.	Szel.	Fenyő		24. H					24. H					24. Cs					24. Szo					24. K					
25. Szo					25. K					25. K					25. P	Komm.				25. V					25. Sze					
26. V					26. Sze					26. Sze					26. Szo					26. H					26. Cs					
27. H					27. Cs					27. Cs					27. V					27. K					27. P	Komm.	Szel.			
28. K					28. P	Komm.				28. P	Komm.				28. H					28. Sze					28. Szo					
29. Sze															29. K					29. Cs					29. V					
30. Cs															30. Sze					30. P	Komm.	Szel.			30. H					
31. P	Komm.																													

Kommunális (Komm.)
Szelektív (Szel)
Fenyő
Zöldhulladék (Zöld)

Szolgáltató elérhetősége:
Telefonszám: 22/576-070
E-mail cím: ugyfelszolgalat@vertikalgroup.hu

GENTHERM

Sikerekben és egészségben gazdag boldog új évet kívánunk!

Visszatekintve a 2024-es évre, büszkék vagyunk kollégáinkra és közösen elért sikereinkre.

Idén közel **60 új kollégát** köszönthettünk csapatunkban, elsősorban a nemzetközi beszerzés, IT és a mérnöki területeken.

Az év véget ért, de a növekedésünk nem!

Nézd meg nyitott álláslehetőségeinket és fűtsd fel Velünk az új éved!

Elektronika:

Software Requirement Engineer
Software Engineering Manager

Tesztlabor:

Engineer Test Lab

IT:

CAX/PLM IT System Administrator

Beszerzés:

Category buyer

Logisztika:

Senior Manager, Logistics and Transportation

Pénzügy, kontrolling:

Senior Accountant

Plant Controller

Követeléskezelési gyakornok

Jelentkezésed a

cv@gentherm.com címre várjuk!

careers.gentherm.com
gentherm.com

+36 26 567 957
cv@gentherm.com

Piliszentiván, Bányatelep 14.
fin Gentherm Hungary